

Т.Л. Зубко, канд. екон. наук, доц. (КНТЕУ, Київ)
Ю.Г. Похил, студ. (КНТЕУ, Київ)

ВПЛИВ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах фінансової нестабільності в Україні, яка характеризується постійними змінами внутрішнього і зовнішнього середовища, одним з найактуальніших питань є забезпечення життєздатності підприємств. Загрози, які існують, можуть впливати на ефективність виробництва, раціональне використання ресурсів, платоспроможність та фінансову стійкість підприємств та організацій.

В умовах розвитку національної ринкової економіки фінансова складова економічної безпеки є визначальною. Проблеми власної фінансово-економічної безпеки виникають перед кожним підприємством не тільки в кризові періоди, але й під час роботи в стабільному економічному середовищі [1], комплекс вирішуваних при цьому цільових завдань має істотну відмінність.

В сучасній науковій літературі дослідники визначають економічну безпеку підприємства як: стан, комплекс заходів, сукупність чинників, характеристика та процес. Найбільш поширеними є визначення: стан ефективного використання його ресурсів і економічного потенціалу [1]; стан захищеності та незалежності діяльності підприємства від небажаних змін. З питань фінансової безпеки суб'єктів господарювання наведена велика кількість визначень фінансової безпеки. Серед основних критеріїв визначення сутності фінансово-економічної безпеки підприємства виділяють стратегічний, ресурсний та функціональний.

Варто відмітити, що фінансово-економічна безпека суб'єкта господарювання є складною системою, яка включає певний набір внутрішніх характеристик, спрямованих на забезпечення ефективності використання корпоративних ресурсів за кожним напрямом діяльності.

Отже, враховуючи вище викладене вважаємо, що фінансово-економічна безпека – це такий фінансово-економічний стан підприємства, який сприяє забезпеченню захищеності його фінансово-економічних інтересів від негативних факторів зовнішнього та внутрішнього середовища і створенню необхідних фінансово-економічних умов для безперервної успішної діяльності та сталого розвитку підприємства [2].

Процес впливу показників ефективності на фінансово-економічну безпеку підприємства складається з декількох етапів.

Змістом першого етапу є визначення видів і причин виникнення негативних впливів на підприємство. На другому етапі процесу забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства необхідно визначити його фінансовий стан та надати оцінку показників ефективності поточного рівня її безпеки [3]. До основних індикаторів ефективності, що характеризують рівень фінансово-економічної безпеки на підприємствах України, відносять наступні:

1. Показники, що визначають фінансову стійкість:

- коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів;
- коефіцієнт фінансової стійкості;
- коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами;
- коефіцієнт маневреності власного капіталу.

2. Показники, що визначають платоспроможність:

- коефіцієнт абсолютної ліквідності;
- коефіцієнт швидкої ліквідності або проміжний коефіцієнт ліквідності;
- коефіцієнт поточної ліквідності або загальний коефіцієнт покриття.

3. Показники, що визначають ділову активність:

- коефіцієнт загальної оборотності капіталу або ресурсовіддача;
- фондовіддача (позитивна характеристика – зростання в динаміці);
- період обороту запасів (позитивна характеристика – зменшення в динаміці);
- коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості [2].

Економічна безпека відіграє значну роль в управлінні ефективністю підприємства, сприяє захищеності його фінансово-економічних інтересів від негативних внутрішніх і зовнішніх загроз, захищає фінансові інтереси власників підприємства, здійснює контроль за фінансовими ресурсами підприємства. І навпаки, ефективність діяльності підприємства впливає на стан його безпеки.

Література:

1. Соколенко Т. М. Економічна безпека підприємства в умовах транзитивної економіки [Електронний ресурс] / Т.М. Соколенко // Сучасна наука XXI ст.: сьома міжнародна наук.-практ. інтернет-конф.: матеріали конф. – Київ, 2011. Режим доступу: <http://intkonf.org/kand-ped-n-sokolenko-tm-ekonomichna-bezpeka-pidприємства-v-umovahtranzitivnoyi-ekonomiki/>.

2. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И.А. Бланк. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.

3. Нікіфоров П.О. Сутність і значення фінансової безпеки страхової компанії / П.О. Нікіфоров, С.С. Кучерівська // Фінанси України. – 2006. – № 5. – С. 86–94